НАЦИОНАЛНА АСОЦИАЦИЯ
НА ФИРМИ ЗА ТЪРГОВСКА СИГУРНОСТ И ОХРАНА
1680 София, ул. „Пирин“ № 50 тел./факс: 9 52 56 14
e-mail: office@naftso.org www.naftso.org GSM: 0888 477 454

Изх. № **2865**
Дата: 31.01.2011 г.

С Т А Н О В И Щ Е

по проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за частната охранителна дейност (ЗИДЗЧОД), внесен от Министерски съвет за обсъждане в Народното събрание

1. Подкрепя предлаганите текстове в законопроекта, както следва:

1.1. Измененията в чл. 2 *(създаването на ал. 3)* , чл. 5, ал. 1, т. 5, чл. 11, ал. 1, чл. 13 *(създаването на ал. 2)* и чл. 15, ал. 1, свързани с въвеждане на еднакъв режим за всички субекти, извършващи частна охранителна дейност.

1.2. Промяната в чл. 24, ал. 2, отнасяща се до съхраняване на план за охрана на обекта на самия обект.

1.3. Изменението в чл. 27, с което се цели регламентиране на възможността граждани на държави членки на ЕС, на държавите страни по споразумението за Европейското икономическо пространство и на Конфедерация Швейцария да кандидатстват за длъжностите „ръководител на охранителна дейност” или „охранител” в търговските дружества, осъществяващи частна охранителна дейност в Република България. Тази промяна правилно е аргументирана с необходимостта от премахване в ЗЧОД на несъответствие с принципа за недискриминация, установен в чл. 18 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

1.4. Отмяната на ал. 1 и ал. 2 от чл. 11 и на чл. 23, промените в чл. 15, ял. 2, чл. 16, ал. 2 и ал. 3, чл. 18, ал. 2, чл. 19, чл. 20, чл. 21, чл. 28, чл. 40 и чл. 42, свързани с промените в други текстове на закона.

1.5. Въвеждането на нов параграф 1А в Допълнителните разпоредби, отнасящо се до възможността за подаване на документи по електронен път.

2. Отчита като спорни и недостатъчно аргументирани предлаганите промени в ЗЧОД, както следва:

2.1. В чл. 2, ал. 2, т. 2, с които се дава възможност търговци, регистрирани в държави членки на ЕС, в държави - страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство и в Конфедерация Швейцария да кандидатстват за получаване на лиценз за извършване на частна охранителна дейност в Р. България.

Позоваването в мотивите към законопроекта на чл. 49 и чл. 56 от ДФЕС не е достатъчен аргумент за доброволно отваряне на националния пазар на охранителни услуги, без това да е задължение и без другите страни - членки на ЕС да правят това. В ДФЕС има и други текстове (чл. 57, чл. 59 и чл. 60), които би следвало също да бъдат взети пред вид.

Не е отчетено, че частните охранителни услуги бяха временно изключени от сферата за прилагане на Директивата за услугите на вътрешния пазар (2006/123/ЕС от 12.12.2006 г.)[1] и че в момента Европейската комисия (ЕК) преценява възможността за вертикално хармонизиране на законодателството по отношение на тези услуги. Твърденията, че в Европейския съд има спечелени дела срещу подобни ограничения не са верни; няма иск срещу нито една страна-членка след приемането от Европейския парламент на Директивата за услугите (12.12.2006 г.), от която частните охранителни услуги са временно изключени.

Въпросната промяна в законопроекта не защитава националния интерес и с нея ще бъде нанесен удар върху българския охранителен бизнес, без да има неотложни предпоставки за това и без реципрочни промени в нито една страна-членка на ЕС.

Не е правена оценка на въздействието, която би трябвало да бъде средство за договаряне и защита на националните позиции и интереси на европейско ниво.

2.2. Увеличаването на изискваните документи при сключването на трудов договор в чл. 27, ал. 2, което не кореспондира с националната цел за намаляване на административната тежест с 20 % до края на 2012 г. и политиката на Европейската комисия.

Предложението е да отпаднат формулираните в законопроекта т. 4 и т. 5 от чл. 27, ал. 2.

Мотиви: За обстоятелства, за които законът изисква да бъдат декларирани *(съгласно чл. 27, ал. 2, т. 6)* и могат да проверявани служебно *(чл. 27, ал. 2, т. 4 и т. 5 от законопроекта)*, не би следвало да се изискват документи, които затрудняват бизнеса и демотивират кандидатите за работа с необходимостта от допълнителни разходи.

3. Предлага допълнителни промени в ЗЧОД, както следва:

[1] Частните охранителни услуги са изключени и от Закона за дейностите по предоставяне на услуги *(обн. ДВ бр. 15 от 23.02.2010 г.)* - чл. 2, ал. 2.

3.1. В чл. 5, ал. 1 се добавя нова точка със следното съдържание: „централизирана охрана на обекти”.

Мотиви:

Това е най-мащабната охранителна дейност и тя е единствената, за която има международни стандарти. Повече от 220 000 обекта в страната се охраняват посредством изградени центрове за получаване на алармените сигнали, управление на въоръжени автопатрули за реакция на получени сигнали и екипи за монтаж и поддръжка на техниката.

В чл. 5, ал. 1, т. 2 от закона охраната на имущество е определена като „охрана на имуществото на физически или юридически лица;". От друга страна, в ал. 2 на същия член е посочено, че всички охранителни дейности по ал. 1 могат да се осъществяват и чрез технически системи за сигурност, т.е. не само тези по т. 2 , но и всички останали.

В чл. 7, чл. 8, чл. 9 и чл. 11 се конкретизира съдържанието на отделните видове охранителни дейности и именно тук се явява несъответствие между охранителните дейности, посочени в чл. 5 и тяхното конкретизиране в изброените по-горе членове.

Лиценз за охранителна дейност се дава за осъществяване на нейни отделни видове, посочени в 4-те точки на чл. 5, ал. 1, което автоматично включва и правото да се извършва наблюдение и контрол с технически средства на охраняваните обекти и проверка на получените сигнали (ал. 2 на чл. 5). С други думи, ако е получен лиценз за лична охрана, може да се осъществява *(и тя се осъществява)* почти безконтролно и централизирана охрана на обекти, без лицензираният доставчик на услугата да разполага дори с минимални технически и организационни възможности, необходими за тази дейност.

Ако централизираната охрана на обекти се включи като отделен вид охранителна дейност, ще се пресече възможността за нелоялна конкуренция, т. нар. охрана със СОТ ще се легитимира и по-ефективно ще бъде контролирана. Такава е и европейската практика.

3.2. В чл. 10 съдържанието се променя така: „Чл. 10. Централизираната охрана на обекти е дейност по инсталиране на технически системи за сигурност, наблюдение и контрол на охраняваните обекти и проверка на получените сигнали.”

Мотиви: Инсталирането на технически системи за охрана е важен елемент и предпоставка за качество на наблюдението и контрола с технически средства. Инсталаторите имат възможност да получават подробна информация за клиентите, съответната територия, сгради и помещения. Сега тази дейност се извършва и от субекти, които са извън обсега на закона и на контролните органи.

Текст в закона:

Чл. 10. Охраната с помощта на технически системи за сигурност е дейност по наблюдение и контрол с технически средства на охраняваните обекти и проверка на получените сигнали.

3.3. В чл. 12 се добавя нова алинея (3) със следното съдържание: „(3) Огнестрелното оръжие, придобито за самоотбрана, може да се използва при осъществяване на охранителна дейност след вписване в съответните отчетни документи на охранявания обект.”

Мотиви:

В Закона за оръжията, боеприсите, взривните вещества и пиротехническите изделия (ЗОБВВПИ) има отделни разпоредби (чл. 94, ал. 1 във връзка с чл. 6, чл. 191, ал. 1 и чл. 93), които позволяват неоднозначно тълкуване по отношение използването на огнестрелно оръжие при осъществяване на охранителна дейност.

Законът не забранява носенето на лично оръжие за самоотбрана при осъществяване на охранителна дейност, но правоприлагащите органи тълкуват чл. 94, ал. 1 от ЗОБВВПИ като забрана.

Въвеждането на забрана за използване на лично оръжие в охранителната дейност е единствено в полза на търговците на оръжие и събирането на допълнителни такси. Несъстоятелно е твърдението, че по този начин ще се ограничи количеството на огнестрелните оръжия и тяхното нерегламентирано носене и употреба. Става дума за използване на предоставено вече от МВР оръжие за самоотбрана, а не допълнително да се предоставя оръжие на физически лица за осъществяване на охранителна дейност.

МВР, предоставяйки оръжие за самоотбрана, е преценило, че лицето, на което то е предоставено, може да го съхранява, носи и употребява *(което означава и право да се движи непрекъснато с него)*; защо това лице да не може да се защити със собственото си оръжие *(при условията на неизбежна отбрана и/или крайна необходимост)* по време на работа на охраняван от него регистриран обект от лицензирана фирма?

3.4. В чл. 34, ал. 1 изразът „ - белезници, каучукови и пластмасови палки” се заличава.

Мотиви: Изброяването не е целесъобразно, защото не обхваща всички съществуващи законни технически и други помощни средства и не позволява използването на нови такива, които биха възникнали в бъдеще. Регламентирането на възможността охранителите да използват всички разрешени технически и помощни средства се обуславя и от необходимостта за по-ефективно осъществяване на охранителните услуги и гарантиране собствената сигурност на охранителите.

Текст в закона:

Чл. 34. (1) Охранителите имат право да използват физическа сила и помощни средства - белезници, каучукови и пластмасови палки, когато не е възможно да изпълнят служебните си задължения по друг начин, като се съобразяват с конкретната обстановка, характера на нарушението на обществения ред и личността на нарушителя.

3.5. В чл. 34 се създава се нова алинея (6) със следното съдържание:

„(6) Охранителите могат да използват огнестрелно оръжие като крайна мярка при условията на неизбежна отбрана или крайна необходимост, като са длъжни да не застрашават живота и здравето на трети лица.”

Мотиви: В закона липсва текст, който да регламентира правото на охранителите да използват огнестрелно оръжие. Законът в чл. 12 посочва, че охранителната дейност се осъществява с невъоръжена или с въоръжена охрана, при спазване изискванията на Закона за контрол над взривните вещества, огнестрелните оръжия и боеприпасите и подзаконовите нормативни актове по прилагането му, но по отношение правото на използване само в чл. 35 е записано, че охранителите изготвят писмен доклад за всеки случай на „използване на ... и огнестрелно оръжие.” Понятията „неизбежна отбрана” и „крайна необходимост” са утвърдени в наказателното право.

Становището е подготвено на основата на предложения на НАФТСО от 04.05.2010 г. и 21.06.2010 г.,

прието е от Управителния съвет на НАФТСО (протокол № 101 от 28.01.2011 г.), след проведена консултация с членовете на асоциацията,

изпратено е до Комисията на Народното събрание по вътрешна сигурност и обществен ред (изх. №: 2865/ 31.01.2011 г.) и

е прието от Общото събрание на НАФТСО, проведено на 25.02.2011 г.